

Системи показників, що підлягає стратегічному інструментарію, узгоджується зі стратегічною картою розвитку та індикаторами використовуваних в цих компаніях систем збалансованих показників. У межах сформованої для таких цілей системи моніторингу верифікуються методи та бізнес-процеси управління, що створює базис для запровадження необхідних стратегічних змін на підприємстві [1, с. 300].

Для усунення проблем, пов'язаних з дефіцитом інформаційної бази, адаптацією типових моделей стратегічного характеру, вітчизняними науковцями пропонуються певні підходи у змінах їх концептуальної основи, зокрема залишити у переліку діагностуючих лише ті показники, які не є квазіпостійними для підприємства [2, с. 156], а для «забезпечення стратегічного фінансового моніторингу – застосовувати таблицю стратегічних індикаторів – сукупність незначної кількості показників, яка дозволяє ознайомитись зі станом та тенденціями розвитку системи, ідентифікувати їх спрямованість» [1, с. 300].

Незважаючи на те, що домінуючим функціональним спрямуванням оцінно-аналітичних систем діагностики та моніторингу є інформаційний та ідентифікаційний зміст у контексті пошуку можливих факторів розвитку, на теперішній час фінансово-аналітичні служби вітчизняних машинобудівних підприємств надають цьому інструментарію антикризового характеру, намагаючись за їх результатами сформулювати висновки про можливості функціонування підприємств взагалі.

В умовах сучасної нестабільної і непередбачуваної економіки, перманентної зміни ринкової кон'юнктури, адекватними й адаптивними в системі ефективного управління можуть вважатися ті системи стратегічної діагностики і моніторингу впроваджені на вітчизняних підприємствах машинобудування, які об'ємно застосовують методи непрямих вимірювань.

Література

1. Ситник Г. Концепція побудови системи фінансового моніторингу на підприємстві / Г. Ситник // Економічний аналіз. Збірник наукових праць Тернопільського національного економічного університету. – 2011. – Вип. 9., ч.1. – С. 297-300.
2. Зоріна О.А. Ключові показники ранньої фінансової діагностики акціонерних товариств / О.А. Зоріна // Вісник Львівської комерційної академії. Збірник наукових праць. Серія економічна. – 2011. – Вип. 35. – С. 156-160.

*Калініченко З.Д., канд. екон. наук, доцент
Донецький національний технічний університет, м. Донецьк
Кафедра економіки і маркетингу, доцент*

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ І ЇЇ ВПЛИВ НА РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Світовий історичний досвід незаперечно доводить, що сталий розвиток підприємств у різних сферах бізнесу досягається за рахунок оперативного використання у своїй господарській діяльності відкриттів, винаходів та інших інновацій, що забезпечують стратегічні конкурентні переваги на ринку.

Концептуальний характер інноваційних процесів у бізнесі вимагає адаптації наявних у різних сферах методів, методик одержання й обробки

інформації щодо специфічних особливостей даних процесів на сучасному етапі. Це висуває додаткові вимоги до застосування міждисциплінарних підходів для досягнення необхідного ступеня узагальнення інформації про результати інноваційної діяльності підприємств.

Методологічним питанням організації інноваційної діяльності підприємств, проблемам оцінювання результатів такої діяльності присвячені чисельні публікації. Серед вітчизняних авторів виділимо праці Л.І. Федулової, Ю.В. Соболева, В.А. Василенко, С.А. Попова та інших авторів.

Однак, як відзначає Л.І. Федулова [2, с. 57], вибираючи актуальну інноваційну стратегію виробництва, багато підприємств усе ще випробовують проблеми з достовірною оцінкою ризику й оцінкою можливого синергетичного ефекту, як результату активізації діяльності.

Метою дослідження є систематизація теоретичних положень щодо стратегічної інноваційної діяльності підприємств, формування на цій основі методологічного інструментарію для оцінки ефективності інноваційної діяльності. Процес стратегічного планування сам по собі пов'язаний з високим ступенем узагальнення інформації, застосуванням концептуальних моделей. Значну роль у ньому відіграють елементи інтуїції, передбачення, оцінки. Тому конструктивною є побудова дослідження не на критиці існуючих підходів, а на прагненні до узагальнення досвіду, накопиченого в різних галузях науки, до систематизації знань про впровадження інновацій і максимальної адаптації процесу до вітчизняних умов.

Загальна характеристика *стратегій інноваційного розвитку підприємства* базується на дослідженні таких стратегій, як: традиційна (підвищення якості товару); наступальна; імітаційна (покупка ліцензії); захисна (не відстати від інших); поглинаюча (покупка нововведень); створення ринку.

Успішній реалізації стратегії сприяють знання ринку й маркетингових методів, можливість розподілу ризику, обґрунтований вибір ефективної інновації, складання планів і проведення великої організаційної роботи з впровадження нововведення.

Наступальна інноваційна стратегія має кілька різновидів, серед яких можна виділити три основні. *Стратегія досягнення переваг по витратах* за рахунок більш дешевого виробництва й збуту продукції. Масове виробництво дозволяє мінімізувати постійні витрати й установлювати низькі ціни. *Стратегія орієнтації на нові ринки* – найбільш ризикована й дорога; припускає розробку нових товарів і освоєння нових ринків одночасно, що дозволяє знизити залежність підприємства від одного продукту або асортиментної групи й виявити найбільш ефективну сферу діяльності [1, с. 73].

Інновації - це необхідний елемент ефективного бізнесу. Інноваційний потенціал - ступінь готовності підприємства до реалізації проекту стратегічних змін. На наш погляд, для його оцінки повинні перевірятися в комплексі: *стан внутрішніх підсистем та діагностичні параметри;*

вхідні – кількість і якість ресурсів;

вихідні – результативні показники ефективності виробництва;

структурні – характеристики стану основних засобів, персоналу, організаційної побудови й ін.;

функціональні – показники економічної ефективності роботи;

локальні – враховують відхилення від мети і завдань;
комплексні – відображають можливий вплив відхилень на результати;
залежні – діагностика стану організації по сукупності показників.

Застосування концепції інноваційної стратегії на практиці дозволить суттєво підвищити економічну безпеку підприємства, тим самим стаючи механізмом прогнозування й запобігання кризових явищ. Крім того, пропонується нами концепція інноваційної стратегії буде сприяти підвищенню фінансової стійкості й конкурентоспроможності підприємства, поліпшенню його ринкових позицій, що дозволить підприємствам гнучко реагувати на ринкові зміни й уникати гострих протиріч.

Існування будь-якої сучасної держави неможливе без формування стійких зовнішньоекономічних зв'язків, які є в певному сенсі складовою частиною всесвітнього господарства і міжнародних економічних відносин. Зовнішньоекономічний сектор національних економік – це індикатор, що показує ступінь залучення цієї країни у світовий поділ праці і відображає рівень економічного розвитку окремо взятого господарського комплексу. На жаль, Україна втратила своє місце в системі міжнародного поділу праці, і інтеграція в неї повинна стати одним із стратегічних завдань інноваційного розвитку країни.

Хоча, позитивні починання у наших зовнішньоекономічних відносинах є. Наприклад, обговорюється питання створення «зернового пулу» – об'єднання держав Причорномор'я (Росія, Україна, Казахстан) для узгодження маркетингу: діючи розрізнено і конкуруючи один з одним, експортери втрачають до 10 дол. на тонні зерна. Прийнято рішення про включення України до списку країн, чії виробники виконали відповідні вимоги ЄС і зможуть поставляти на європейський ринок продукцію з домашньої птиці, м'ясо дикої птиці, яйця і яєчні продукти. З кінця липня на європейський ринок поставлятиметься українська продукція птахівництва, причому вперше не лише сировина, а й готові продукти.

Нарощується експорт електроенергії в країни Центральної Європи, хоча оптова його ціна нижча, ніж та, за якою електроенергію купують більшість вітчизняних споживачів.

Україна продовжує успішно торгувати ще радянською зброєю, причому найбільші покупці стрілецької зброї – не тільки країни Африки, але й США, Німеччина і Канада, а бронетехніка, крім Африки, поставляється в Південно-Східну Азію. Цікава стаття експорту – ракетна зброя. Її придбавають Ізраїль і США, переносні зенітні ракетні комплекси купуються країнами для відпрацювання протидії їм.

І в нашій країні, і в світі триває криза інвестиційних проектів, реалізація яких могла б принести хороші результати для економіки. Нині в Україні гроші частіше вкладають у державні цінні папери, але не в інвестиції. Задекларована держпрограма активізації розвитку економіки в 2013-014 роках не може дати швидких результатів, бо перебуває в зародковому стані. Існує така закономірність: віддача від інвестицій у перший рік становить, як правило, третину від вкладених коштів, а основна частина переноситься на наступний рік. Крім того, через низку обставин у фінансовому та грошово-кредитному секторі економіки Україна здійснює обмежувальну політику. А це стримує інвестиційний попит. Платоспроможний попит населення в таких умовах також

обмежений. У сукупності вищеназвані чинники пояснюють поточні економічні показники України.

Концепція інноваційної стратегії підприємства повинна стати основною стратегією в умовах ринкових відносин, оскільки зможе забезпечити підвищення економічної ефективності підприємств у нестабільних ринкових умовах.

Література

1. Інноваційна стратегія підприємств / Під ред. О.М. Климчука. – Харків: Спеціальна література, 2009.
2. Федулова Л.І. Інноваційна економіка / Л.І. Федулова. – К.: Либідь, 2006. – 477 с.

*Кравченко О.В., економіст
ТОВ "Центр", м. Одеса*

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ ФІНАНСОВОЇ АРХІТЕКТУРИ

Розвиток наукових підходів у сфері корпоративних фінансів щодо визначення внутрішніх чинників створення вартості компанії дозволив ідентифікувати поняття фінансової архітектури компанії, яке було введено в термінологію фінансової науки відомим американським економістом С. Майерсом у 1999 р. [1, с. 139]. Фінансова архітектура, відповідно С. Майерсу, є фінансовий дизайн бізнесу, що об'єднує такі компоненти, як організаційно-правову форму, структуру власності, структуру капіталу та систему стимулів і розподілу ризиків серед інвесторів (система корпоративного управління) у єдину системну конструкцію, варіація компонентів якої дозволяє виокремити певні типи фінансової організації компаній та відповідно проаналізувати чинники формування та результативність того чи іншого типу фінансової архітектури в різних інституційно-правових та економічних умовах функціонування.

Можливості застосування даної концепції в площині аналізу діяльності корпоративних підприємств зумовлена особливостями їх створення та функціонування. Так, згідно законодавчому визначенню, корпоративним визнається підприємство, що утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників (учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, що ними створюються, участі засновників (учасників) у розподілі доходів та ризиків підприємства [2, с. 63]. До корпоративних підприємств в Україні відносять приватні підприємства з двома та більше засновниками; господарські товариства (ПАТ, ПрАТ, ТОВ та інші); виробничі кооперативи.

Характеризуючи теоретичні аспекти формування фінансової архітектури корпоративних підприємств, слід відзначити, що в умовах необхідності врегулювання корпоративних відносин між окремими учасниками підприємства компоненти фінансової архітектури виступають своєрідними важелями збалансування економічних інтересів учасників та суттєво впливають на фінансово-інвестиційну сферу діяльності підприємства.